

Asia

Päätös ympäristönsuojelulain (527/2014) 136 §:n mukaisen pilaantuneen maaperän puhdistamista koskevan ilmoituksen hyväksynnästä.

Ilmoituksen tekijän nimi

A-Insinöörit Rakennuttaminen Oy
Bertel Jungin Aukio 9
02600 Espoo

Puhdistettava alue

Sijainti	Espoon kaupunki, Niittykumpu Rälssitilankuja 1
Kiinteistötunnus	49-15-37-3
Omistajat	Olarinristi 1 Vuokra Oy Olarinristi 2 Vuokra Oy Olarinristi 2 Gryndi Oy Olarinristi 3 Vuokra Oy Olarinristi 3 Gryndi Oy Olarinristi ARA Oy Olarinristi Pysäköinti Oy

Asian vireilletulo, vireilletulon peruste sekä viranomaisen toimivalta

Kiinteistöllä vuonna 2019 tehdyssä maaperätutkimuksessa todettiin kohonneita kuparin, sinkin ja öljyhiilivetyjen pitoisuuksia ja maaperän puhdistustarve.

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 136 §:n mukaisesti pilaantuneen maaperän puhdistamiseen voidaan ryhtyä tekemällä siitä ilmoitus alueelliselle elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle. Ilmoitus on tehtävä riittävän ajoissa kuitenkin viimeistään 45 vuorokautta ennen puhdistamisen kanalta olennaisen vaiheen aloittamista. Ilmoitus pilaantuneen maaperän puhdistamisesta toimitettiin Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle (myöhemmin Uudenmaan ELY-keskus) 1.4.2020. Ilmoitusta täydennettiin 2.4.2020 ja 17.4.2020.

Puhdistettavan alueen kuvaus

Toiminta kiinteistöllä

Kiinteistöllä sijaitsee autokauppaa varten rakennettu liikerakennus ja pysäköintitalo. Rakennukset laajennuksineen ovat valmistuneet vuosien 1974-2005 välillä. Tätä ennen, vuoteen 1973 asti, alue on ollut peltoa.

Kiinteistö on ollut autoliikkeen käytössä vuodesta 1975 aina kesäkuuhun 2019. Kiinteistölle rakennetaan asuinkerrostaloja.

Ympäristö, lähimmät häiriintyvät kohteet ja kaavoitustilanne

Kiinteistö sijaitsee Espoon Niittykummussa osoitteessa Rälssitilankuja 1. Kiinteistön sijainti on esitetty liitteen 1 kartalla.

Kiinteistö rajautuu lännessä Gräsanojaan ja pohjoisessa Olarin kirkon ja kiinteistön väliseen metsikköön. Etelässä kiinteistö rajautuu Merituulentiehen, jonka eteläpuolella noin 80 m:n etäisyydellä on lähin asutus.

Idässä kiinteistö rajautuu huoltoasemakiinteistöön, jolla toimii Teboil. Huoltoaseman alueella on tehty maaperän puhdistustoimia 1990-luvulla (massanvaihto) ja 2000-luvun alussa (huokoskaasukunnostus). Massanvaihdolla kaikkea haitta-ainepitoista maa-ainesta ei saatu poistettua ja sitä jäi huoltoasemakiinteistölle ja Merituulentien alle. Huoltoasemakiinteistöllä on orsivesitarkkailu.

Kiinteistö on merkitty voimassa olevassa asemakaavassa asuinkerrostalojen korttelialueeksi (AK-1).

Alueen maaperä-, pohja- ja pintavesiolosuhteet

Maanpinta on tasolla +1,0 - +2,8 m mpy. Parkkihallin osalla maanpinta on tasovälillä +0,8 - 1,9 m mpy. Kiinteistön länsipuolella maanpinta laskee kohti Gräsanojaa.

Maaperätutkimusten perusteelle pintakerrokset ovat täyttökerroksia, joiden alla on savea 0-12 m. Savikerros on ohuimmillaan kiinteistön koillisosissa ja itäosan keskivaiheilla ja kerroksen paksuus kasvaa voimakkaasti länteen ja etelään. Savikerroksen alapuolella on 1-6 m tiiveydeltään löyhää silttiä/hiekkaa. Tutkimuksissa havaittiin rikki-pitoisia savi-massoja.

Kairaukset päättyivät 2,4-17,2 m syvyydellä maanpinnasta tiiviisiin kitka- ja maakerroksiin tai kallioon. Kiinteistön itäosissa kallionpinta on varmistettu 8,1-16,6 m syvyydelle maanpinnasta.

Kiinteistö ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella. Lähin 1-luokan pohjavesialue on Puolarmetsän pohjavesialue, joka sijaitsee noin 2,6 km itään/luoteeseen. Alueelle asennettiin 2019 pohjavesiputki (PVP1) ja

orsivesiputki. Pohjavesiputkessa vedenpinta oli tasolla -4,26 eli noin 6-7 m maanpinnasta, orsivesiputki oli mittaushetkellä kuiva.

Lähin pintavesi on Gräsanoja, joka sijaitsee noin 20 m kiinteistöstä itään. Gräsanoja laskee mereen Haukilahdessa noin 1,8 km päässä.

Tutkimus- ja suunnitelma-asiakirjat

- NCC Rakennus Oy, Rälssitilankuja 1 (Luomankuja 4) Espoo, Maaperän kunnostuksen yleissuunnitelma, Insinööritoimisto Pohjatekniikka Oy 10.3.2020.
- NCC Rakennus Oy, Rälssitilankuja (Luomankuja 4) Espoo, Ympäristötekniinen perusselvitys, Insinööritoimisto Pohjatekniikka Oy 25.6.2019.

Pilaantumista koskevat tiedot

Kiinteistön alueella tehtiin maaperän pilaantuneisuustutkimuksia kesäkuussa 2019. Alueelle tehtiin kairaamalla seitsemän tutkimuspistettä (1-7), joista otettiin yhteensä 23 näytettä. Näytepisteiden sijainnit on esitetty liitteen 2 kartalla.

Kaikista näytteistä tutkittiin metallien esiintymistä XRF-kenttämittarilla ja kahdeksasta näytteestä öljyhiilivetyjen pitoisuuksia PetroFlag-kenttätestillä. Laboratoriossa analysoitiin viidestä näytteestä metallien ja puolimetallien (Sb, As, Hg, Cd, Co, Cr, Cu, Pb, Ni, Zn ja V) pitoisuudet, viidestä näytteestä öljyhiilivetyjakeiden C₅-C₄₀ pitoisuudet ja kahdesta näytteestä haihtuvien orgaanisten yhdisteiden pitoisuudet (VOC).

Näytepisteessä 3 syvyyksillä 0,15-1,0 m ja 1,0-2,0 m todettiin valtioneuvoston asetuksen 214/2007 mukaisen kynnysarvon ylittävät arseenin pitoisuudet (22 mg/kg ja 16 mg/kg). Syvyydellä 1,0-2,0 m todettiin myös kynnysarvon ylittävä antimonin pitoisuus (3,1 mg/kg).

Näytepisteessä 4 syvyydellä 1,0-2,0 m todettiin alemman ohjearvon ylittävä raskaiden öljyjakeiden (>C₂₁-C₄₀) pitoisuus (1 100 mg/kg). Syvyydellä 2,0-3,0 m todettiin kynnysarvon ylittävä arseenin pitoisuus (15 mg/kg).

Näytepisteessä 6 syvyydellä 0,6-1,0 m todettiin vaarallisen jätteen raja-arvon ylittävä kuparin pitoisuus (9 200 mg/kg), alemman ohjearvon ylittävä sinkin pitoisuus (340 mg/kg) sekä kynnysarvot ylittävät pitoisuudet arseenia (16 mg/kg) ja lyijyä (130 mg/kg).

Analysoitujen VOC-yhdisteiden pitoisuudet eivät ylittäneet kynnysarvotasoa.

Poistettavaa, vaarallisen jätteen raja-arvon ylittävää pilaantunutta maa-ainesta arvioidaan olevan tontin alueella noin 40 m³. Alemman ohjearvon ylittävää pilaantunutta maa-ainesta arvioidaan olevan 100 m³.

Tehdyissä tutkimuksissa havaittiin tontin maaperässä myös rakennusjätettä.

Maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arviointi

Alueelle on laadittu valtioneuvoston asetuksen 214/2007 mukainen maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arviointi. Alueen puhdistustarvetta arvioitiin huomioimalla alueen nykyinen käyttötarkoitus ja maaperässä esiintyvien haitta-aineiden ominaisuudet.

Tutkimuksissa on todettu yli vaarallisen jätteen raja-arvon ylittäviä metallipitoisuuksia sekä alemman ohjearvon ylittäviä metalli- ja öljyhiilivety-pitoisuuksia. Tutkimuksissa todetut pitoisuudet eivät aiheuta riskiä terveydelle tai ympäristölle tämän hetkisessä tilanteessa, koska pitoisuudet on havaittu sekä asfalttikerroksen että täyttökerroksen alapuolelta. Haitta-ainepitoisuudet on havaittu pohjavesipinnan yläpuolelta, joten myöskään kulkeutuminen pohjaveteen ei ole todennäköistä. (Vajovesien muodostuminen asfalttoinnin takia ei ole todennäköistä.) Kuitenkin alueen käyttötarkoituksen muuttuessa ja tulevien rakennustöiden takia alueella on puhdistustarve.

Esitetty puhdistussuunnitelma

Puhdistusmenetelmä ja työn toteuttaminen

Puhdistustyön tavoitteena on poistaa kaivamalla alueelta maa-aines, jonka haitta-ainepitoisuudet ylittävät valtioneuvoston asetuksen 214/2007 mukaiset alemmat ohjearvotasot.

Kaivutyö toteutetaan siten, että ensin poistetaan pilaantuneen maa-aineksen yläpuolella tai vieressä olevat puhtaat kerrokset ja sen jälkeen pilaantunut maakerros. Maa-aines kaivetaan ja kuormataan suoraan autoihin poiskuljetettavaksi tai siirretään välivarastointialueelle erillisiin kasoihin esikäsittelyä tai jatkotoimenpiteitä varten.

Mikäli kaivannosta ei saada poistettua pilaantunutta maa-ainesta esim. maanalaisen rakenteen, tontin rajan tai tukiseinän johdosta, niin kaivuraja merkitään esim. huomioverkolla, jotta rajapinta on yksiselitteisesti löydettävissä seuraavassa vaiheessa.

Pilaantuneiden maa-alueiden puhdistukseen perehtynyt henkilö on paikalla koko puhdistuksen ajan. Hän tekee kenttähavaintoja, ottaa tarvittavat näytteet ja ohjaa pilaantuneen maa-aineksen kaivua lupaehtojen mukaan. Kaivua ohjataan aiempien tutkimustulosten, lisätutkimustulosten ja kenttähavaintojen perusteella.

Puhdistusalueelta poistetaan kaikki tutkimuksissa havaittu pilaantunut maa-ainesta, joten jälkitarkkailuun ei ole tarvetta.

Työn aikainen näytteenotto

Kaivun aikana otetaan edustavia maanäytteitä pilaantuneen alueen laajuuden ja poistettavan maa-aineksen laadun tarkentamiseksi. Pilaantuneen maa-aineksen haitta-ainepitoisuudet tutkitaan tekemällä esim. koe-kuoppia ennen puhdistustyön aloitusta tai suoraan kaivurintauksesta ja muissa työvaiheissa.

Näytteistä tutkitaan tarvittaessa XRF-kenttämittarilla As-, Cu-, Pb- ja Zn-pitoisuudet ja PetroFlag-kenttätesteillä kokonaisöljyhiilivetypitoisuudet. Kenttämittareilla tutkituista maanäytteistä vähintään 10 %, kuitenkin vähintään kaksi näytettä jokaiselta kaivualueelta, toimitetaan analysoitavaksi laboratorioon. Laboratorionäytteistä analysoidaan kyseisellä kaivualueella aikaisemmin tehdyissä tutkimuksissa todettujen haitta-aineiden pitoisuudet sekä kaivutyön edetessä mahdollisesti esiintyvät muut haitta-aineet.

Puhdistuksen lopputulos varmistetaan ottamalla jäännöspitoisuusnäytteitä kaivannon pohjalta ja reunalta. Jäännöspitoisuusnäytteet otetaan edustavina kokoomanäytteinä, jotka muodostuvat 5–10 osanäytteestä. Jäännöspitoisuusnäytteitä otetaan kaivannon pohjalta yksi jokaista 100 m²:n aluetta kohden ja seinämistä yksi jokaista 20 m²:n aluetta kohti.

Jäännöspitoisuusnäytteistä analysoidaan laboratoriossa ne haitta-aineet, joiden pitoisuudet ylittivät kyseisellä kaivualueella tehdyissä tutkimuksissa puhdistuksen tavoitepitoisuudet.

Pilaantuneen maan käsittely

Kaivumassat lajitellaan tarkoituksenmukaisiin fraktioihin esim. haitta-aineen perusteella (raskasmetallit tai öljyhiilivedyt), haitta-ainepitoisuuden perusteella (alle tai yli kynnysarvon, yli alemman ohjearvon, yli ylemmän ohjearvon tai yli vaarallisen jätteen raja-arvon) tai maalajin perusteella (rakennekerros, täyttömaakerros, luonnontilainen maa-aines, mahdollinen jätejäte tai kivet ja lohkareet). Rakennusjätettä voidaan erotella kaivuvaiheessa esim. seulomalla.

Pilaantunut maa-aines kuljetetaan kohteeseen, jolla on lupa vastaanottaa kyseisillä haitta-aineilla pilaantunutta maa-ainesta. Pilaantuneen maa-aineksen kuljetuksesta laaditaan kuormakohtaiset siirtoasiakirjat. Valvoja vastaa massojen toimittamisesta oikeaan loppusijoituspaikkaan.

Kaivettava puhdas maa-aines voidaan sijoittaa rakennusalueen mahdollisiin täyttöihin, mikäli sen laatuominaisuudet täyttävät geotekniset vaatimukset tai se viedään ulkopuoliseen hyötykäyttöön. Kynnysarvomaiden hyödyntämisessä toimitaan viranomaisen ohjeiden mukaan.

Pilaantuneen veden käsittely

Kaivannot pidetään tarvittaessa kuivana pumpaamalla suotautuva vesi pois suoraan kaivannosta tai erikseen tehtävästä pumppukuopasta, joka ulotetaan alimman kaivutason alapuolelle.

Pilaantuneilta alueilta pumpattavien vesien määrää ja laatua tarkkaillaan puhdistustöiden yhteydessä. Näytteenottotiheys määräytyy veden laadun perusteella, mutta lähtökohtaisesti vedestä otetaan näyte viikoittain. Vedestä analysoidaan alueella tehdyissä selvityksissä todetut haitta-aineet.

Pumpattu, viemäröntikelpoinen vesi johdetaan viemäriin. Vesien viemäriin johtamisesta pyydetään lausunto HSY:ltä. Viemäriin pumppauksessa noudatetaan HSY:n määrittelemiä pitoisuusrajoja.

Mikäli veden haitta-ainepitoisuudet estävät laskemisen viemäriin, vesi käsitellään paikan päällä tai kuljetetaan imuautolla asianmukaiseen käsitteilypaikkaan.

Viemäriin johdettavasta vedestä erotetaan aina kiintoaine (vähintään kiintoaine-erotus/laskeutuksen kautta). Tarvittaessa pumpattava vesi käsitellään kaksivaiheisesti: ensin kiintoaine-erotus ja sen jälkeen öljynerotus esim. öljynerottimen tai aktiivihiihli-suodatuksen avulla. Veden käsittelyssä muodostuva suodatusmassa käsitellään, kuten alueelta kaivettava pilaantunut maa-aines.

Varautuminen odottamattomiin tilanteisiin

Mikäli kaivun aikana todetaan haitta-aineita, joita puhdistussuunnitelmassa ei ole huomioitu, keskeytetään työ ja otetaan välittömästi yhteyttä puhdistusta valvovaan viranomaiseen. Samoin menetellään, mikäli poistettavan maa-aineksen määrä poikkeaa huomattavasti arvioidusta.

Terveys- ja ympäristöhaittojen ehkäisy

Ulkopuolisten pääsy työmaalle estetään aitaamalla työmaa-alue. Aitaan laitetaan varoitusmerkit pilaantuneiden maiden poistosta.

Työntekijällä on henkilökohtaiset suojavarusteet, jotka vaihdetaan niiden likaannuttua tai rikkoonnuttua. Suojavarusteilla estetään suora kontakti pilaantuneeseen maahan. Suojavaatteet ja -varusteet puhdistetaan ja huolletaan säännöllisesti. Sosiaalituloissa on vähintään käsienvesimahdollisuus.

Kaikki pilaantuneiden maiden kuormat peitetään kuljetuksen ajaksi, millä estetään pilaantuneiden maiden leviäminen ympäristöön. Mikäli yleisille kaduille kulkeutuu maa-ainesta työmaalta, poistetaan se esim. lakaisukoneella. Työmaalle ja kulkureittien varteen hankitaan säädösten mukaiset liikenne- ja ym. varoitusmerkit.

Tiedottaminen, kirjanpito ja raportointi

Puhdistuksen valvoja tekee kirjallisen puhdistustöiden aloitusilmoituksen.

Puhdistamisen kulusta ja toteutumisesta pidetään työmaapäiväkirjaa. Lisäksi valvoja kirjaa tiedot ohjausnäytteenotosta ja poistetun pilaantuneen maa-aineksen määrästä, sijainnista, haitta-ainepitoisuudesta ja loppusijoituskohteesta.

Puhdistuksen päätyttyä laaditaan loppuraportti, jossa esitetään mm. kohteen tunnistetiedot, työn vastuuhenkilöt, muut puhdistushankkeeseen osallistuneet tahot, käsiteltyjen massojen määrät, pitoisuudet ja loppusijoituskohteet, työn toteutus, jäännöspitoisuudet ja muut työnaikaiset analyysitulokset sekä puhdistetun alueen kartta.

Viranomaisen ratkaisu

Uudenmaan ELY-keskus on tarkastanut A-Insinöörit Rakennuttaminen Oy:n ilmoituksen, joka koskee pilaantuneen maaperän puhdistamista Espoossa osoitteessa Rälssitilankuja 1 sijaitsevalla kiinteistöllä RN:o 49-15-37-3 ja hyväksyy sen seuraavin määräyksin:

Puhdistustavoitteet

- 1.1. Kiinteistöltä 49-15-37-3 on poistettava maa-ainekset, joiden metallien ja/tai puolimetallien ja/tai raskaiden öljyjakeiden ($>C_{21}-C_{40}$) pitoisuudet ylittävät valtioneuvoston asetuksen 214/2007 mukaiset alemmat ohjearvotasot.
- 1.2. Päätöksen määräysten 1.1. ja 2.–9.5. mukaiset toimenpiteet on toteutettava 30.4.2025 mennessä. Mikäli puhdistamiselle on tarpeen hakea lisää aikaa, on asiasta tehtävä Uudenmaan ELY-keskuksen hyväksyttäväksi perusteltu esitys. Esitys on toimitettava tiedoksi myös Espoon kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle sekä kiinteistön omistajille.

Kaivutyön aikaiset maaperätutkimukset

2. Pilaantuneen maa-aineksen poistamisen aikana on otettava maaperänäytteitä pilaantuneen alueen laajuuden, kaivussyvyyden ja kaivettavan maa-aineksen haitta-ainepitoisuuksien tarkastamiseksi. Näytteet on otettava siten, että maa-ainesten haitta-ainepitoisuudet ovat edustavasti selvitetty.

Jos näytteiden tutkimisessa käytetään kenttämittaustuloksista vähintään joka kymmenennen näytteen, kuitenkin vähintään kahden näytteen tulos jokaiselta kaivualueelta, tarkastettava laboratoriomittauksilla. Laboratorionäytteistä on analysoitava vähintään kyseisellä kaivualueella tehdyissä tutkimuksissa todettujen haitta-aineiden pitoisuudet.

Alueen yleinen hoito ja järjestys

- 3.1.** Puhdistettava alue on aidattava ja varustettava pilaantuneen maaperän puhdistuksesta kertovin kyltein.

Pilaantuneen maa-aineksen kaivu, lastaus ja muut puhdistukseen liittyvät työvaiheet on suunniteltava ja toteutettava siten, että pilaantunutta maa-ainesta ei leviä ympäristöön. Puhdistustyön aikana on huolehdittava, ettei puhdistamisesta aiheudu haittaa tai vaaraa alueella tai sen lähistöllä oleskeleville eikä muuta terveys- tai ympäristöriskiä.

- 3.2.** Kaivetut pilaantumattomat maa-ainekset ja eri käsittelypaikkoihin toimitettavat haitta-ainepitoiset maa-ainekset on pidettävä erillään kaivun, lastaamisen, mahdollisen välivarastoinnin ja esikäsittelyn sekä kuljetuksen aikana.

Kaivualueiden jäännöspitoisuudet

- 4.** Pilaantuneen maa-aineksen poistamisen jälkeen on kaivantojen seinämistä ja pohjista otettava edustavia maanäytteitä. Näytteenotto-tiheys on valittava siten, että kaivannon seinämien ja pohjien haitta-aineiden jäännöspitoisuudet tulevat tarkasti ja luotettavasti selvite-tyksi. Jokaiselta pilaantuneen maan kaivualueelta on otettava kui-tenkin vähintään kaksi edustavaa näytettä. Näytteistä on analysoi-tava laboratoriossa vähintään kyseisellä kaivualueella tehdyissä tutkimuksissa todettujen haitta-aineiden pitoisuudet.

Välivarastointi ja esikättely

- 5.** Kaivettuja haitta-ainepitoisia maa-aineksia voidaan tarvittaessa väli-varastoida ja esikäsitellä esim. seulomalla puhdistusalueella puh-distuksen aikana. Välivarastoinnin ja esikäsittelyn on oltava mah-dollisimman lyhytaikaista ja ne on toteutettava siten, ettei niistä aiheudu maaperän pilaantumista, pilaantumattoman ja haitta-aine-pitoisen maa-aineksen sekoittumista, haitta-ainepitoisen maa-aineksen pölyämistä, haitta-ainepitoisten suoto-/valumavesien muodostumista tai muuta terveys- tai ympäristöhaittaa.

Mikäli välivarastointi ja/tai esikäsittely toteutetaan päällystämättö-mällä alueella, on alueen maaperän pintakerroksen pilaantum-atomuus varmistettava edustavalla näytteenotolla välivarastoinnin ja esikäsittelyn päätyttyä.

Pilaantuneiden maa-ainesten kuljettaminen

- 6.** Pilaantuneet maa-ainekset on peitettävä kuljetuksen ajaksi. Pilaan-tuneen maa-aineksen kuljetuksesta on tehtävä siirtoasiakirja, joka on oltava mukana kuljetuksen aikana ja luovutettava jätteen vas-

taanottajalle. Jätteen saa antaa kuljetettavaksi vain jätehuoltorekisteriin hyväksytyille toiminnanharjoittajalle.

Haitta-ainepitoisten maa-ainesten ja jätteiden käsittely

- 7.1. Pilaantuneet maa-ainekset on toimitettava ominaisuuksiensa mukaisesti ensisijaisesti hyödynnettäväksi ja toissijaisesti loppukäsiteltäväksi vastaanottopaikkaan, jonka ympäristöluvassa on hyväksytty kyseisen jätteen käsittely.
- 7.2. Puhdistuksen yhteydessä kaivettavat jätejakeet on toimitettava ominaisuuksiensa mukaisesti ensisijaisesti hyödynnettäväksi ja toissijaisesti loppukäsiteltäväksi vastaanottopaikkaan, jonka ympäristöluvassa on hyväksytty kyseisen jätteen käsittely.
- 7.3. Puhdistustyön yhteydessä kaivettuja maa-aineksia, joiden haitta-ainepitoisuudet ovat valtioneuvoston asetuksessa 214/2007 säädettyjen kynnysarvojen ja alempien ohjearvojen välillä voidaan hyödyntää puhdistusalueen puhdistuskaivantojen täytöissä. Hyötykäytettyjen maa-ainesten haitta-ainepitoisuudet, määrät ja sijoituspaiikat on dokumentoitava. Selvitys maa-ainesten hyötykäytöstä on liitettävä määräyksessä 9.5. edellytettyyn puhdistuksen loppuraporttiin.

Pilaantuneen veden käsittely

8. Pilaantuneen maan kaivantoihin mahdollisesti kertyvästä vedestä on otettava edustavia vesinäytteitä. Näytteistä on tutkittava alueella tehdyissä maaperätutkimuksissa todetut haitta-aineet.

Pilaantunut vesi on poistettava esimerkiksi imuautolla tai vesi on puhdistettava paikan päällä tarkoitukseen soveltuvalla laitteistolla. Jos kaivantoihin kertyvä vesi viemäroidään, on veden viemärointiin pyydettävä lupa alueen vesihuollosta vastaavalta laitokselta ja noudatettava sen antamia ohjeita ja määräyksiä.

Veden käsittelyssä talteenotettu, haitta-aineita sisältävä jäte on toimitettava käsiteltäväksi laitokseen, jonka ympäristöluvassa on hyväksytty kyseisen jätteen käsittely. Vaarallisen jätteen kuljetuksesta on tehtävä siirtoasiakirja. Siirtoasiakirja on oltava mukana jätteiden siirron aikana ja se on luovutettava jätteiden vastaanottajalle.

Tiedottaminen, valvonta, kirjanpito ja raportointi

- 9.1. Puhdistustyöhön on nimettävä henkilö, joka vastaa päätöksen määräysten noudattamisesta ja puhdistustyön valvonnasta. Valvonnasta vastaavan nimi ja yhteystiedot sekä puhdistuksen aloittamisajankohta on ilmoitettava kirjallisesti Uudenmaan ELY-keskukselle, Espoon kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle ja kiinteistön omistajille ennen toimenpiteiden aloittamista. Edellä mainituille

tahoille on ilmoitettava myös tämän päätöksen mukaisten puhdistustoimenpiteiden lopettamisajankohta.

- 9.2. Mikäli puhdistustyön aikana todetaan muita kuin aiemmissa tutkimuksissa todettuja haitta-aineita, näytetuloksissa todetaan merkittävästi aiemmasta poikkeavia haitta-ainepitoisuuksia, kaikkea puhdistustavoitteen ylittävää maa-ainesta ei ole mahdollista poistaa tai muista poikkeuksellisista tilanteista sekä puhdistussuunnitelman mahdollisista muutostarpeista, on viipymättä ilmoitettava jatkotoimenpiteiden sopimiseksi Uudenmaan ELY-keskukselle, Espoon kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle ja kiinteistön omistajille.
- 9.3. Mikäli pilaantuneisuuden todetaan jatkuvan naapurikiinteistön puolelle, on asiasta viipymättä ilmoitettava Uudenmaan ELY-keskukselle, Espoon kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle ja kyseisen kiinteistön omistajalle jatkotoimenpiteiden sopimiseksi.
- 9.4. Työn aikana on pidettävä kirjaa maaperänäytteenotosta ja eri käsittelypaikkoihin toimitettavan maa-aineksen haitta-ainepitoisuuksista sekä pilaantuneen maa-aineksen määrästä ja sijoituskohteista.
- 9.5. Tämän päätöksen mukaisista puhdistustoimenpiteistä on tehtävä raportti, jossa on esitettävä puhdistustyön toteuttaminen ja kartta-piirustus toteutuneista kaivualueista ja -syvyyksistä, kuvaus työn aikaisista näytteenottomenetelmistä ja yhteenveto työn aikaisesta näytteenotosta, kirjanpitoliedot poistetuista haitta-ainepitoisista maa-aineksista, haitta-ainepitoisten maa-ainesten hyödyntäminen alueella, analyysitulokset puhdistetun maaperän haitta-aineiden jäännöspitoisuuksista ja näytteenottoaikojen sijainnit kartta-piirustuksessa esitettyinä sekä yhteenveto mahdollisten vesinäytteiden analyysituloksista ja pilaantuneen veden poistamisesta ja käsittelystä. Raporttiin on liitettävä yhteenveto pilaantuneiden maa-ainesten siirtoasiakirjoista.

Raportti on toimitettava Uudenmaan ELY-keskukselle, Espoon kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle ja kiinteistön omistajille kahden kuukauden kuluessa kaivutyön loppuunsaattamisesta.

Päätöksen perustelut

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 136 §:n mukaan maaperän ja pohjaveden puhdistamiseen pilaantuneella alueella sekä puhdistamisen yhteydessä maa-aineksen hyödyntämiseen kaivualueella tai poistamiseen toimitettavaksi muualla käsiteltäväksi voidaan ryhtyä tekemällä siitä ilmoitus valtion valvontaviranomaiselle (ELY-keskus), jos puhdistaminen ei luvun 4 nojalla edellytä ympäristölupaa. Valtion valvontaviranomainen tarkastaa ilmoituksen ja tekee sen johdosta päätöksen. Päätöksessä on annettava tarvittavat määräykset alueen puhdistamisesta, puhdistamisen

tavoitteista ja maa-aineksen hyödyntämisestä ja tarkkailusta. (Määräykset 1.1.–9.5.)

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 2 luvussa on säädetty yleisistä velvollisuuksista, periaatteista ja kielloista kuten toiminnanharjoittajan selvillä-olovelvollisuudesta (6 §) sekä velvollisuudesta ehkäistä ja rajoittaa toimintansa ympäristövaikutuksia (7 §), maaperän pilaamiskiellosta (16 §) ja pohjaveden pilaamiskiellosta (17 §). (Määräykset 1.1.–8., 9.2. ja 9.3.)

Valtioneuvoston asetuksessa maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista (214/2007) on säädetty maaperässä yleisimmin esiintyvien haitallisten aineiden kynnysarvot, alemmat ohjearvot ja ylemmät ohjearvot, joita käytetään apuna maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnissa. Mikäli yhden tai useamman haitta-aineen pitoisuus maaperässä ylittää kynnysarvon, on maaperän pilaantuneisuus ja puhdistustarve arvioitava. Maaperää pidetään yleensä pilaantuneena, jollei arvioinnista muuta johdu: 1) alueella, jota käytetään teollisuus-, varasto- tai liikennealueena, jos yhden tai useamman aineen pitoisuus ylittää säädetyn ylemmän ohjearvon; 2) muulla kuin 1 kohdassa tarkoitettulla alueella, jos yhden tai useamman aineen pitoisuus ylittää säädetyn alemman ohjearvon.

Kiinteistöllä on todettu arseenia, kuparia, lyijyä, antimonia, sinkkiä ja öljyhiilivetyjen raskaita jakeita ($>C_{21}-C_{40}$) valtioneuvoston asetuksen 214/2008 mukaiset kynnysarvot ylittävinä pitoisuuksina. Em. asetuksen liitteessä säädetyt öljyhiilivetyjen ja metallien/puolimetallien kynnysarvot, alemmat ohjearvot ja ylemmät ohjearvot on esitetty taulukossa 1.

Taulukko 1. Öljyhiilivetyjen ja metallien/puolimetallien kynnysarvot sekä alemmat ja ylemmät ohjearvot.

Haitta-aine	Kynnysarvo mg/kg	Alempi ohjearvo mg/kg	Ylempi ohjearvo mg/kg
Öljyjakeet ($>C_{10} - C_{40}$)	300		
Keskittiseet ($>C_{10} - C_{21}$)		300	1 000
Raskaat öljyjakeet ($>C_{21} - C_{40}$)		600	2 000
Antimoni	2	10	50
Arseni	5	50	100
Elohopea	0,5	2	5
Kadmium	1	10	20
Koboltti	20	100	250
Kromi	100	200	300
Kupari	100	150	200
Lyijy	60	200	750
Nikkeli	50	100	150
Sinkki	200	250	400
Vanadiini	100	150	250

Päätöksessä on hyväksytty ilmoituksessa esitetyn mukaisesti maaperän puhdistuksen tavoitepitoisuuksiksi alemmat ohjearvotasot. Puhdistustavoitteet on katsottu riittäväksi huomioiden alueen maankäyttö ja ympäristöolosuhteet. (Määräys 1.1.)

Päätöksessä on edellytetty toteutettavaksi puhdistustoimenpiteet viiden vuoden kuluessa. Kyseessä on kertaluontoinen puhdistustoimenpide, jonka kesto on suhteellisen lyhyt. Mikäli puhdistusta ei jostain syystä pystytä toteuttamaan viiden vuoden määräajassa, voi siihen hakea lisää aikaa ELY-keskukselta. Tällöin tulee arvioitavaksi se, onko alueen olosuhteet ja suunnitelman muuttuneet niin, että on tarpeen laatia uusi ilmoitus, vain vastaavatko ne edelleen tämän päätöksen perustana ollutta tilannetta. (Määräys 1.2.)

Puhdistustyön aikaisella näytteenotolla selvitetään mm. tarvittava kaivussyvyys sekä kaivettavien maa-ainesten haitta-ainepitoisuudet. Käsitteilyyn toimitettavien maa-ainesten tutkiminen on edellytetty toteutettavaksi siten, että kenttämittaustulokset varmennetaan laboratoriossa maa-aineneräkohtaisesti ja että tulosten perusteella voidaan erotella toisistaan vaaralliseksi jätteeksi luokiteltavat pilaantuneet maa-ainekset, tavanomaiseksi jätteeksi luokiteltavat pilaantuneet maa-ainekset sekä kohonneita haitta-ainepitoisuuksia sisältävät maa-ainekset ja eri käsittelypaikkoihin toimitettavat maa-ainekset. Näytteenotossa voidaan huomioida aiempien tutkimusten tulokset. (Määräys 2.)

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 209 §:n mukaan lain täytäntöönpanon edellyttämät mittaukset, testaukset, selvitykset ja tutkimukset on tehtävä pätevästi, luotettavasti ja tarkoituksenmukaisin menetelmin. (Määräykset 2., 4., 8. ja 9.1.)

Pilaantuneen maan kaivualueet on edellytetty aidattavaksi sekä merkittäväksi kylteillä, jotta pilaantuneen maan kaivusta ja muista työvaiheista ei aiheudu haittaa tai vaaraa työmaan ulkopuolisille tahoille ja jotta estetään asiattomien pääsy kaivualueelle. Poistettavat pilaantunutta maa-ainesta sisältävät kuormat on edellytetty peitettäväksi ja haitta-ainepitoiset kaivetut maa-ainekset on edellytetty pidettäväksi erillään pilaantumattomista maa-aineksista, jotta haitta-ainepitoisista maa-aineksista ei aiheudu haittaa tai vaaraa terveydelle tai ympäristölle. (Määräykset 3.1., 3.2. ja 6.)

Jätelain (646/2011) 13 §:ssä säädetään mm., ettei jätteestä tai jätehuollosta saa aiheutua vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle. 15 §:ssä säädetään jätteiden erilläänpitovelvollisuudesta. (Määräykset 2.–3.2., 5.–8. ja 9.4.)

Jäännöspitoisuusnäytteenotolla todennetaan maaperän haitta-ainepitoisuudet pilaantuneen maa-aineksen poistamisen jälkeen. Näytteenotolla varmennetaan edellytettyjen puhdistustavoitteiden toteutuminen. (Määräys 4.)

Päätöksessä on hyväksytty puhdistuksen vuoksi kaivettavien maa-ainesten välivarastointi ja esikäsittely siten, ettei siitä aiheudu ympäristö- tai terveyshaittaa. (Määräys 5.)

Jätelain (646/2011) 121 §:n mukaan jätteen haltijan on laadittava siirtoasiakirja pilaantuneesta maa-aineksesta. Siirtoasiakirja on oltava mukana jätteen siirron aikana ja se on annettava jätteen vastaanottajalle. Siirtoasiakirjat on säilytettävä vähintään kolmen vuoden ajan. (Määräys 6.)

Jätelain (646/2011) 29 §:n mukaan jätteen saa luovuttaa vain jätelain 11 luvun mukaiseen jätehuoltorekisteriin hyväksytylle kuljettajalle. (Määräys 6.)

Jätelain (646/2011) 8 § edellyttää, että kaikessa toiminnassa on mahdollisuuksien mukaan noudatettava jätelain etusijajärjestystä. Etusijajärjestyksen mukaan vain sellaiset jätteet, joita ei ole mahdollista uudelleenkäyttää, kierrättää tai hyödyntää, loppukäsitellään. (Määräykset 7.1.-7.3.)

Kaivetut pilaantuneet maa-ainekset toimitetaan käsiteltäväksi vastaanottopaikkaan, jolla on voimassa oleva ympäristölupa käsitellä kyseisiä maa-aineksia. Kaatopaikalle toimitettavien pilaantuneiden maa-ainesten kaatopaikkakelpoisuus arvioidaan kaatopaikoista annetun asetuksen 331/2013 mukaisesti. Alueelta poistettavat kohonneita haitta-ainepitoisuuksia sisältävät maa-ainekset on edellytetty toimitettaviksi asianmukaisen luvan omaavaan vastaanottopaikkaan. (Määräys 7.1.)

Maaperän puhdistustoimien yhteydessä kaivettavat jätejakeet on edellytetty toimitettavaksi hyödynnettäväksi tai loppukäsiteltäväksi asianmukaisen luvan omaavaan vastaanottopaikkaan. (Määräys 7.2.)

Päätöksessä on hyväksytty puhdistustyön yhteydessä kaivettujen haitta-ainepitoisuuksiltaan valtioneuvoston asetuksen 214/2007 mukaisten kynnysarvojen ja alempien ohjearvojen välissä olevien maa-ainesten hyötykäyttö kaivantojen täytöissä. Päätöksessä on edellytetty täytöissä hyötykäytettävien maa-ainesten haitta-ainepitoisuuksien ja sijoituskohteiden dokumentointia, jotta maa-ainekset voidaan huomioida asianmukaisesti tulevien kaivutöiden yhteydessä. (Määräys 7.3.)

Pilaantuneen veden poistamisella varmistetaan, etteivät vedessä olevat haitta-aineet pääse kulkeutumaan laajemmalle alueelle eivätkä aiheuta enempää maaperän pilaantumista tai muuta haittaa tai vaaraa terveydelle tai ympäristölle. (Määräys 8.)

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 172 §:ssä säädetään valvontaviranomaisen tiedoksisaantioikeudesta tehtävänsä suorittamista varten. Määräykset 9.1.–9.5. on annettu viranomaisvalvonnan kannalta.

Pilaantunutta maaperää puhdistettaessa tulee usein esille seikkoja, joihin ei ole ennakkotutkimuksista ja -suunnitelmista huolimatta pystytty varautumaan, esim. maaperässä todetaan uusia haitta-aineita, maaperässä todettavat haitta-ainepitoisuudet poikkeavat merkittävästi aiemmista tut-

kimuksista, pilaantunut alue on arvioitua laajempi tai kaikkea pilaantunutta maa-ainesta ei voida poistaa. Tämän vuoksi valvontaviranomaisen voi olla tarpeen antaa uusia ohjeita tai määräyksiä työn aikana. (Määräys 9.2. ja 9.3.)

Kirjanpidolla ja raportilla dokumentoidaan tehdyt näytteenotto-, kaivu- ja muut puhdistustoimenpiteet. (Määräykset 9.4. ja 9.5.)

Sovelletut oikeusohjeet

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 6, 7, 16, 17, 85, 133, 136, 172, 190, 191, 209 §

Ympäristönsuojeluasetus (713/2014) 24, 25, 26 §

Jätelaki (646/2011) 6, 8, 13, 15, 29, 121, 122 §

Valtioneuvoston asetus jätteistä (179/2012) 3, 4, 11, 24 §

Hallintolaki (434/2003)

Valtioneuvoston asetus maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista (214/2007)

Valtioneuvoston asetus kaatopaikoista (331/2013) 3 §

Valtioneuvoston asetus elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuosina 2019 ja 2020 (1372/2018)

Käsittelymaksu ja sen määräytyminen

Tämän ilmoituksen käsittelystä perittävä maksu on 770 €.

Maksun suuruus perustuu valtioneuvoston asetukseen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuosina 2019 ja 2020 (1372/2018) ja sen liitteenä olevaan maksutaulukkoon. Pilaantuneen maaperän puhdistamisesta tehtävän ilmoituksen käsittelystä perittävä maksu on 55 € kultakin asian käsittelyyn kuluvalta tunnilta. Tämän päätöksen käsittelyyn kului 14 tuntia.

Valvonnan maksullisuus

Ympäristönsuojelulain 205 §:n mukaan ELY-keskus voi periä maksun valvontatoimista, jotka ovat tarpeen 136 §:n 2 momentissa tarkoitetun päätöksen noudattamisen varmistamiseksi. Maksun suuruus perustuu valtioneuvoston asetukseen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuosina 2019 ja 2020 (1372/2018) ja sen liitteenä olevaan maksutaulukkoon.

Päätöksestä tiedottaminen

Päätös

A-Insinöörit Rakennuttaminen Oy / Teemu Kovanen (sähköisesti)

Tiedoksi

Insinööritoimista Pohjatekniikka Oy, Atte Varis, Sanna Hodju (sähköisesti)
Espoon kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen (sähköisesti)
Suomen ympäristökeskus (sähköisesti)
Olarinristi 1 Vuokra Oy, PL 176, 00101 Helsinki
Olarinristi 2 Vuokra Oy, PL 176, 00101 Helsinki
Olarinristi 2 Gryndi Oy, PL 176, 00101 Helsinki
Olarinristi 3 Vuokra Oy, PL 176, 00101 Helsinki
Olarinristi 3 Gryndi Oy, PL 176, 00101 Helsinki
Olarinristi ARA Oy, PL 176, 00101 Helsinki
Olarinristi Pysäköinti Oy, PL 176, 00101 Helsinki

Kuuluttaminen

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 85 §:n mukaisesti Uudenmaan ELY-keskus antaa päätöksen tiedoksi myös julkisella kuulutuksella. Kuulutus ja kuulutettava päätös ovat nähtävillä Uudenmaan ELY-keskuksen verkkosivuilla.

Tietojärjestelmään merkitseminen

Alueen maaperää koskevat tiedot merkitään valtakunnalliseen maaperän tilan tietojärjestelmään.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valituskirjelmä liitteineen on toimitettava Vaasan hallinto-oikeuden kirjaimoon. Tarkemmat ohjeet muutoksenhausta ovat päätöksen liitteenä 3. olevassa valitusosoituksessa.

Hyväksyntä

Tämä päätös on hyväksytty sähköisesti. Päätöksen on esitellyt ylitarkastaja Elina Kerko ja ratkaissut ylitarkastaja Hanna Valkeapää.

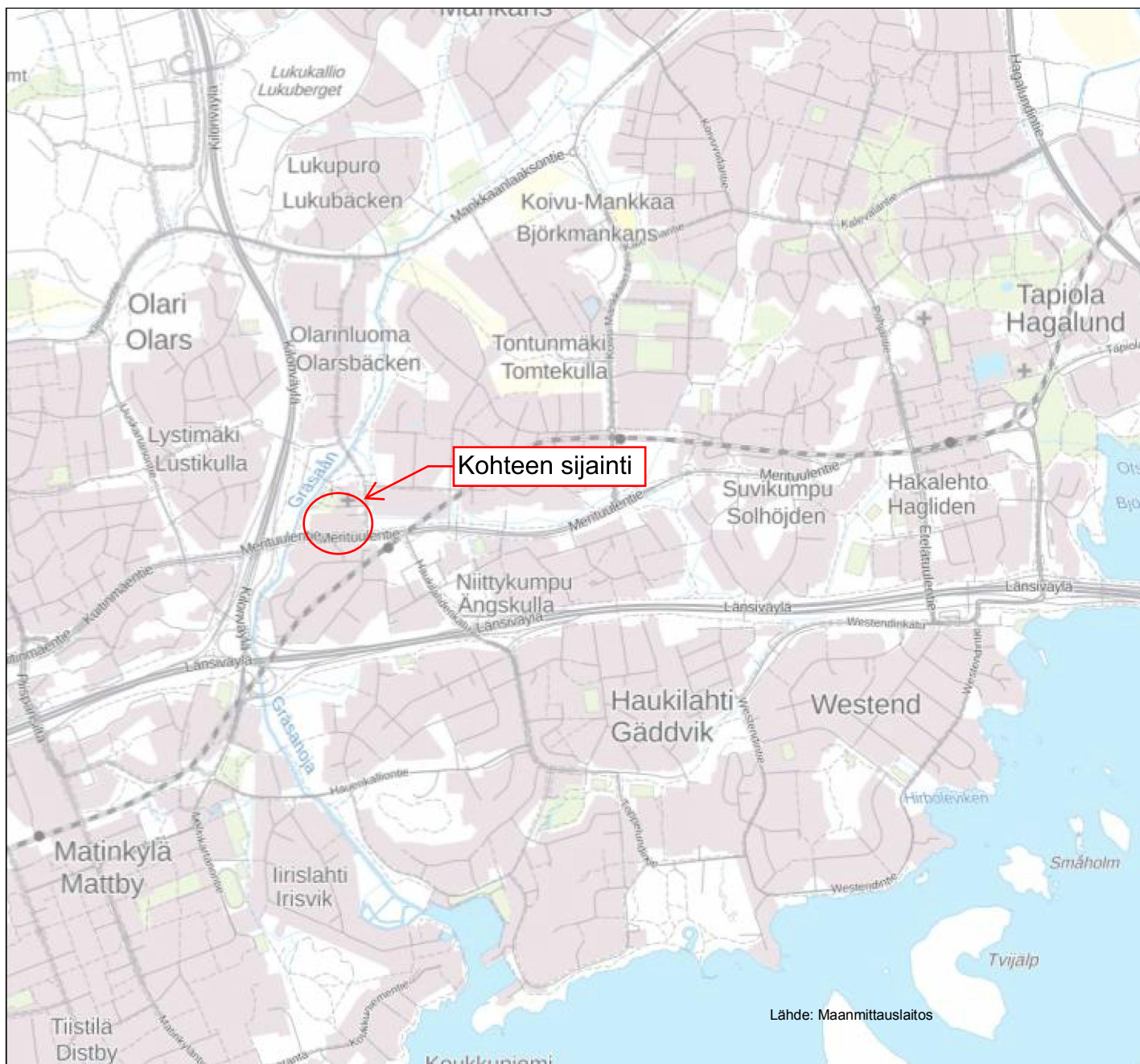
Liitteet

Liite 1. Puhdistettavan alueen sijainti
Liite 2. Maaperätutkimusten näytepisteiden sijainnit
Liite 3. Valitusosoitus

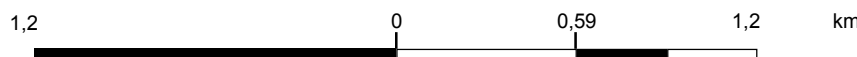
Tämä asiakirja UUELY/3940/2020 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument UUELY/3940/2020 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Valkeapää Hanna 21.04.2020 08:28

Esittelijä Kerko Elina 21.04.2020 08:11

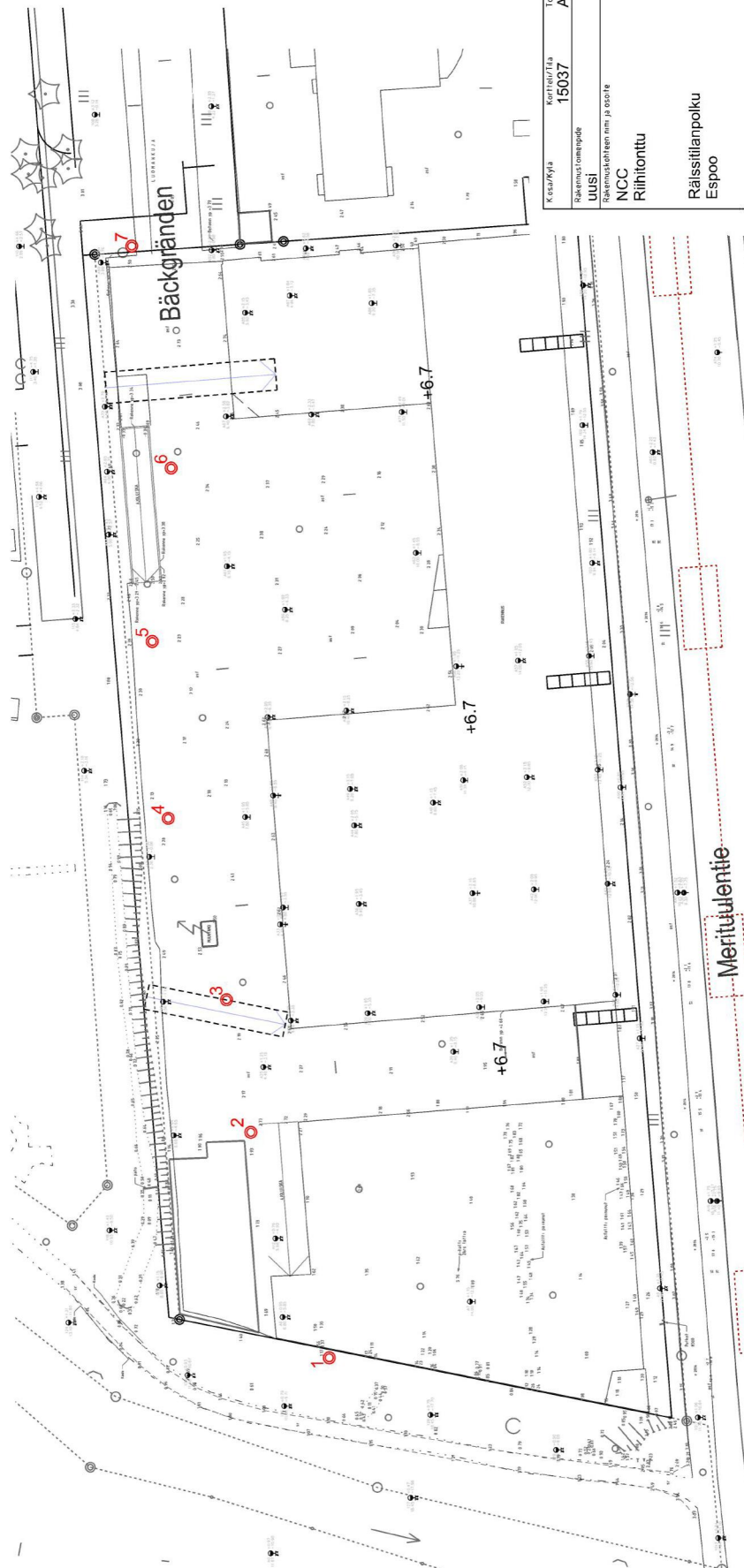

1: 23 641

ETRS-TM35FIN

6 = tutkimuspiste

K.sä/kylä	Kortti/elä	Tontti/Rno	Vierasmaisen arvioinninmerkintä ja verten		
15037	AK-1				
Rakennus osasto			Pirstutut ja		
uus			YMPÄRISTÖTUTKIMUSPIIRUSTUS		
Rakennuslehtien nro ja osat			Pirstutuksen sisältö		
NCC			Tutkimuspisteiden sijainti		
Riikilonttu			1:500		
Raissilänpolku			Suunnitelma		
Espoo			Tyon numero ja piirustuksen numero		
			YMP 15466.700		

					
Insinööritoimisto POHJATEKNIikka OY					
Niiniammiesentie 5 B, 00400 HELSINKI, Puh 09-4777510 Fax 09-47775111					
Email: pohjatekniikka@pohjatekniikka.fi http://www.pohjatekniikka.fi					
Pvm	Tulot	SS, AV	SH	Suunn.	JP
1.7.2019					

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätökseen saa hakea muutosta valittamalla **Vaasan hallinto-oikeuteen** kirjallisella valituksella, siten kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) tarkemmin säädetään.

Valitusaika

Valitus on tehtävä kirjallisesti **30 päivän kuluessa** päätöksen tiedoksisaannista. Päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kuulutuksen julkaisemisajan kohdasta. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä.

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava

- valittajan nimi ja yhteystiedot;
- se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite);
- päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös);
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset);
- vaatimusten perustelut; ja
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen, jollei hän ole asianajaja tai julkinen oikeusavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja tai muulla luotettavalla tavalla osoitettava olevansa oikeutettu edustamaan päämiestä.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava valitusajassa Vaasan hallinto-oikeudelle.

Valitus liitteineen voidaan lähettää myös postitse, telekopiona tai sähköpostilla. Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Sähköisesti (telekopio, sähköposti, sähköinen asiointipalvelu) toimitettavan valituksen tulee olla toimitettu siten, että se viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan

päättymistä on kokonaisuudessaan käytettävissä viraston vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä.

Valituksen ja liitteiden lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten sähköisessä asiointipalvelussa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakijalta peritään asian käsittelystä Vaasan hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 260 €. Tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Vaasan hallinto-oikeus

Käyntiosoite: Korsholmanpuistikko 43, 4. krs

Postiosoite: PL 204, 65101 Vaasa

Puhelin: Kirjaamo 029 56 42780 (ma-pe klo 8.00-16.15)

Puhelinvaihde: 029 56 42611

Faksi: 029 56 42760

Sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi

<https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>